

ERDÉLYI MAGYAR
NÉPPÁRT

PARTIDUL POPULAR
MAGHIAR DIN TRANSILVANIA
www.neppart.eu

Toró T. Tibor: niciuna dintre doleanțele noastre nu se îndreaptă împotriva românilor

29. 4. 2013.

Europarlamentarul Laszlo Tokes a afirmat ca PPMT este "incomod" pentru UDMR. Care este relatia dintre PPMT si UDMR?

Sunt perfect de acord cu dl. Tokes. Intr-adevar, PPMT este un partid incomod atat pentru Puterea de la Bucuresti, cat si pentru UDMR. Pentru Putere suntem incomozi pentru ca noi nu putem fi cumparati, mituiti sau santajati, si nu putem fi atrasi in jocuri obscure, atat de obisnuite in politica de tranzitie din Romania.

PPMT este un partid care duce o politica bazata pe valori si principii si acesta este de fapt cel mai important element care ne deosebeste de majoritatea partidelor, inclusiv UDMR, care urmaresc in primul rand anumite interese. As spune ca relatia dintre PPMT si UDMR poate fi numita "firesc tensionata": noi punem accentul pe "firesc", deoarece consideram ca e cat se poate de firesc ca dupa mai mult de 20 de ani monopolul reprezentarii comunitatii maghiare din Romania sa fie spart, iar cei din UDMR simt mai degraba "tensiunea" dintre noi, pentru ca, evident, nu le place faptul ca nu mai sunt singuri pe teren.

De ce exista aceasta stare de tensiune intre cele doua formatiuni?

Cum spuneam, UDMR e obisnuita cu faptul ca timp de 23 ani a fost singurul reprezentant al comunitatii maghiare din Romania. Aceasta perioada de doua decenii in sine constituie o problema. Intr-o democratie nu este normal ca o formatiune politica sa fie singurul si unicul reprezentant al unei comunitati timp de o perioada atat de indelungata.

E de-a dreptul ilar, ca dupa sfarsitul unei epoci in care de-a lungul deceniilor cu totii am fost nevoiti sa suportam puterea totala a singurului partid, comunitatea maghiara din Romania sa fie dominata in continuare de singura si unica UDMR, condusa in mare parte de aceleasi persoane ca si in urma cu 20 de ani. Cum nici nomenclaturii PCR nu i-a placut faptul ca i-a venit sfarsitul, asa nici "eternilor" lideri ai UDMR nu le place ca a aparut un alt partid care ar putea sparge monopolul reprezentarii comunitatii.

Noi suntem un partid tanar, existam de un an si jumatate, deci sa nu ne pripim, cum fac cei din UDMR, sa afirmam ca prin rezultatele noastre obtinute la cele doua alegeri din anul trecut am ajuns la limitele puterii noastre, pentru ca nu e asa. In cadrul comunitatii maghiare din Romania se desfasoara acum procesul de trecere de la vechiul sistem la un regim mai democratic. Acesta este un proces lent si anevoios, dar exista destule semne clare, ca aceasta comunitate doreste o schimbare in ceea ce priveste calitatea si structura reprezentarii sale politice.

PPMT a aparut pe scena politica tocmai din cauza esuarii incercarilor de reforma interna din cadrul UDMR. Cine cunoaste istoria UDMR stie ca acest curent reformist a aparut foarte devreme, doar ca

"nomenclatura" Uniunii nu a fost de acord, pentru a-si putea pastra puterea. As dori sa subliniez ca noi nu avem nimic cu membrii Uniunii, ci doar cu acei lideri deveniti atotputernici in UDMR, care taie si spanzura, si doresc sa controleze tot ce misca nu doar in Uniune, ci si in intreaga comunitate maghiara din Romania, pe care o considera proprietatea lor.

PPMT sustine unele initiative ale UDMR? Ma refer in primul rand la introducerea limbii maghiare ca limba oficiala in Constitutie si la autonomia maghiarilor din Romania. Cum pot fi obtinute aceste cerinte?

Politica PPMT se bazeaza pe anumite valori si obiective formulate din perspectiva acestor valori. Noi sustinem toate proiectele care au ca scop realizarea acestor obiective, indiferent de sursa acestora. Daca UDMR propune un asemenea proiect, poate conta pe sprijinul nostru, evident, in cadrul unei reale relatii de colaborare si de parteneriat. Mai ales acum, cand Uniunea este in Opozitie si nu are puterea de a-si impune punctul de vedere la nivel central.

Introducerea limbii maghiare ca a doua limba oficiala in zonele locuite de maghiari sau autonomia sunt obiective in a caror realizare putem trece la nivelul urmator doar daca noi, comunitatea maghiara, ne unim fortele si dam dovada de o coeziune interna care poate oferi o baza solida doleantelor noastre.

Doar uniti putem purta un dialog pasnic si civilizat cu majoritatea romaneasca despre dezideratele comunitatii noastre. Si aici dati-mi voie sa subliniez: niciuna dintre aceste doleante nu se indreapta impotriva romanilor sau a altor comunitati nationale.

Noi dorim doar normalitate, pornind de la principiul constitutional al egalitatii tuturor cetatenilor. Nimeni nu doreste ca limba maghiara sa fie limba oficiala de exemplu la Constanta, si nici ca maghiara sa fie *singura* limba oficiala la Odorheiu Secuiesc, sa zicem. Contrar afirmatiilor acelora care ne tot trimit la Budapesta sau in stepele mongole, nimeni nu doreste ca romanii sa fie obligati sa invete si sa comunice in limba maghiara, asta fiind o aberatie, evident.

Noi dorim (si cand spun "noi", ma gandesc la intreaga comunitate maghiara, inclusiv PPMT, UDMR etc.) ca limba maghiara sa fie *a doua limba oficiala pe langa* cea romana in zonele in care maghiarii traiesc intr-un numar insemnat.

Avem inca foarte mult de lucru ca sa-i convingem pe concetatenii nostri romani ca nu au de ce sa se teama, nu vrem si nici nu putem sa luam nici o bucata din pamantul Romaniei. Exista foarte multe temeri, prejudecati, pe care trebuie sa le demontam, dar daca privim inapoi la ultimele doua decenii, eu zic ca am ajuns foarte departe in procesul de normalizare a relatiilor interetnice.

De ce nu se incearca o "aliana" cu UDMR in sustinerea acestor deziderate comune?

S-a incercat si se incearca in continuare. In 2009, la initiativa Consiliului National Maghiar din Transilvania (care ulterior a decis infiintarea PPMT), CNMT si UDMR au semnat un acord prin care au infiintat, pe baza principiului paritatii, Forumul de Mediere al Maghiarilor din Transilvania, care insa dupa cateva sedinte nu si-a mai continuat activitatea, pentru ca UDMR nu a fost de acord cu convocarea Forumului.

Noi am propus de mai multe ori convocarea acestui for, pentru ca exista o serie de probleme care necesita discutii, ultima oara chiar eu am lansat o propunere in acest sens, in urma cu cateva zile, la Congresul PPMT.

Eu cred ca UDMR nu realizeaza nici in acest moment ca nu mai detine monopolul reprezentarii comunitatii maghiare. Rezultatele obtinute de PPMT la alegerile locale, respectiv parlamentare din 2012, nu ne-au permis sa obtinem foarte multe mandate la nivel local, si nici sa intram in Parlament, dar arata o tendinta de crestere, in timp ce in 20 de ani UDMR a pierdut 60 la suta din voturi, ceea ce este un semnal foarte serios.

Eu cred ca pana la urma si Uniunea va realiza ca doar printr-un veritabil dialog intern putem merge

mai departe, pentru a asigura reprezentarea politica a comunitatii maghiare din Romania.

Care este atitudinea Budapestei fata de PPMT si, implicit, fata de relatia dintre acest partid si UDMR?

Constitutia Ungariei prevede ca Guvernul de la Budapesta trebuie sa sprijine comunitatile maghiare din tarile vecine. Relatia noastra de prietenie, a celor din PPMT cu politicienii din actuala Putere de la Budapesta, este una foarte veche, a inceput in urma cu aproape un sfert de secol, si este o relatie care se bazeaza nu pe interese, ci pe valori.

Parteneriatul strategic cu principalul partid de guvernament - Fidesz - este unul solid, indiferent daca ei sunt la guvernare sau nu. Relatia guvernului maghiar cu UDMR este una normala, de colaborare, avand in vedere ca UDMR are inca monopolul reprezentarii parlamentare, cu toate ca este arhicunoscuta relatia de prietenie dintre unii lideri UDMR cu socialistii maghiari.

Marko Bela a spus ca PPMT vrea sa elimine si sa inlocuiasca UDMR din viata politica romaneasca si contesta toate realizarile Uniunii in ce priveste drepturile minoritatii maghiare in Romania. De la ce pornesc aceste afirmatii, pe ce se bazeaza ele si cat de adevarate sunt?

DI. Marko exagereaza. PPMT nu doreste sa elimine pe nimeni din viata politica, ba din contra: sustine in totalitate pluripartitismul si competitia democratica a actorilor politici. In legatura cu realizarile privind drepturile minoritatii maghiare, noi avem o viziune diferita nu asupra drepturilor in sine, ci asupra modului de obtinere a acestora. Pentru ca cele intamplate in ultimul an in politica din Romania (soarta invatamantului in limba maghiara la UMF Targu-Mures sau a arhivelor confesionale confiscate de comunisti, de exemplu) arata ca drepturile obtinute in urma negocierilor politice pot fi pierdute foarte usor.

UDMR a ales aceasta metoda de a obtine drepturi in cadrul unor negocieri care au ca scop crearea constructiilor si a aranjamentelor politice de durata scurta sau medie (crearea majoritatii politice sau a coalitiei de guvernament). Noi spunem ca este nevoie de o alta filosofie: aceste drepturi trebuie depolitizate, adica trebuie scoase din sfera negocierilor politice zilnice, pentru a asigura durabilitatea si existenta pe termen lung a acestora. Drepturile minoritatilor sunt mult prea importante pentru a le folosi ca bani marunti in trocurile politice cotidiene.

[\[sursa: ziare.com\]](http://ziare.com)